

Mosupologo, 7 Moranang 2025

TEKANYETSOKABO YA KGOLO LE TLHABOLOLO E E AKARETSANG

Moaforikaborwa yo o rategang,

Beke e e fetileng, Palamente e amogetse Letlhomeso la Matlotlo la 2025 le Ditshitshinyo tsa Lotseno jaaka di tlhagisitswe mo Puong ya Tekanyetsokabo ke Tona ya Matlotlo.

Tekanyetsokabo ya 2025 e lebisitswe mo go godiseng ikonomi le go tshegetsa go itshedisa ga batho ba rona.

Ke sediriswa se se botlhokwa sa go rotloetsa tlhabololo, go fedisa lehuma le go fokotsa go tlhoka tekatekano. Ka nako ya kgolo ya ikonomi e e pitlaganeng le sebaka se se tshesane sa matlotlo, tekanyetsokabo e tshwanetse go lebisa metswedi e e lekaneng kwa ditirong tse di rotloetsang kgolo e e akaretsang le go thaya motheo wa tsosoloso ya ikonomi e e tswelelang.

E bontsha ditlapele tsa togamaano tsa Puso ya Kopano ya Bosetšhaba: kgolo e e akaretsang le go tlholwa ga ditiro, go fokotsa lehuma le go samagana le ditshenyegelo tse di kwa godimo tsa botshelo le go aga naga e e nang le bokgoni, e e nang le maitsholo e bile e le ya tlhabololo.

Tekanyetsokabo e tsweletsa pele maitlamo a puso a go tsholetsa maemo a dithoto a maaforikaborwa.

Fa dituelo tsa rona tsa dikoloto di sena go ntshiwa, 61% ya tiriso ya madi mo dingwageng di le tharo tse di tlang e abetswe tuelo ya loago. Seno se akaretsa tlamelo ya mahala ya tlhokomelo ya boitekanelo ya motheo, thuto ya motheo le e kgolwane le matlo. Mo dingwageng di le 24 tse di fetileng re tsentse tirisong pholisi ya bahumanegi e ka fa tlase ga yona ditirelo tsa mahala tsa metsi, motlakase le kgeleloleswe di tlamelwang malapa a a leng maleba.

Dithuso tsa loago, jaaka dithuso tsa tlhokomelo ya bana, tsa botsofe le tsa bogole, ke sediriswa se sengwe sa go fokotsa lehuma. Monongwaga, boleng jwa dithuso tseno bo tla oketsega kwa godimo ga infoleišene. Thuso ya Namolo ya Loago ya Khutsafalo, e e nnileng le seabe se se botlhokwa mo nyeletsong ya lehuma, le yona e tla atolosiwa ngwaga o mongwe gape.

Jaaka karolo ya go tokafatsa phitlhelelo ya tlhokomelo ya boitekanelo go tla nna le kabo e e kwa godimo ya matlole go ditleliniki le mafelo a boitekanelo a baagi. Re beeletsa mo go thapeng le mo go bolokeng badiri ba boitekanelo, bogolosegolo dingaka le baoki, le go thapa dingaka tse dišwa tse di nang le dithutego morago ga gore tirelo ya bona ya setšhaba e fele.

Tekanyetsokabo e aba matlole a mantsi go ditirelo tse dingwe tse di kwa pele jaaka barutabana, mapodisi, badiri ba maemo a tshoganyetso le Bothati jwa Botsamaisi jwa Melelwane.

Go tokafatsa dipelo tsa thuto go botlhokwa mabapi le go tsholetsa baagi, tlhabololo le go tlhagisa bokgoni jo bo tlhokwang ke ikonomi ya rona. Dikabo tsa tekanyetsokabo di dirilwe go tshegetsa katiso ya barutabana, thuto e e atolositsweng ya dipuo tse pedi tsa puo ya gae le mananeo a go buisa a bana ba bannye. Monongwaga re bona peeletso e e bonalang mo kgolong ya bana ba bannye, e e supang maitlamo a rona a go tlhoma motheo o o tiileng wa kgodiso ya ngwana mongwe le mongwe.

Matlole a tlaleletso a abetswe mananeo a go thapa setšhaba, a a nang le seabe se se botlhokwa mo go tlameleng ka ditšhono tsa tiro mo nakong e kgolo ya ikonomi e kgoreleditsweng.

Go rotloetsa kgwebo, go rebontswe matlole go tshegetsa dikgwebopotlana. Go dirwa diphetogo mo Thotloetsong ya Lekgetho la Bathapiwa go tswelela go rotloetsa dikgwebo go thapa bašwa ba le bantsi.

Ditshenyegelo tsa Aforikaborwa mo tuelong ya loago di ka tsweledisiwa fela fa go na le maemo a a kwa godimo a kgolo ya ikonomi. Tekanyetsokabo e aba metswedi e e bonalang go rotloetsa tlhabololo ya

mafaratlhatlha, e e rotloetsang kgolo le go tlholwa ga ditiro.

Fa di tsewa mmogo, go tla dirisiwa go fitlha go R1 trilione mo mafaratlhatlheng mo pakeng e e magareng. Seno se akaretsa kabo mo tekanyetsokabong eno ya tlaleletso ya R62 bilione mo dingwageng di le tharo tse di tlang go tlhokomela ditsela, megala ya phetiso ya motlakase, diporojeke tsa metsi le kgeleloleswe, mafaratlhatlha a dikolo le go tshegetsa tsosoloso e e tswelelang ya mafaratlhatlha a rona a diporo.

Tshegetso e tlamelwa gape go dikgato tse dingwe tse di tokafatsang kgolo mo pakeng e e magareng, go akaretsa le mananeo a thotloetso mo go tsa dikoloi, go ntsha ditiro tsa kgwebo kwa ntle, dikgaolo tse di kgethegileng tsa ikonomi, tlhagiso ya dikoloi tsa motlakase, diaparo le matsela le makala a mangwe.

Tekanyetsokabo ya 2025 e dira diphetogo mo dikabong go bommasepala go ba kgontsha go samagana le ditlhokego tsa bona tsa mafaratlhatlha, go tokafatsa thebolo ya ditirelo le go tokafatsa ditsamaiso tsa bona tsa kokoanyo ya lotseno.

Mo tikologong ya ikonomi e e gwetlhang – mo selegang le mo lefatsheng lotlhe – tekanyetsokabo ya monongwaga e tshegetsa dikgato tsa go rotloetsa kgolo le go imolola ditlamorago tsa lehuma. Ka nako e le nngwe, e ikaelela go tlhomama ga matlotlo a setšhaba le go tswela go fokotsa sekoloto sa rona sa bosetšhaba.

Tekanyetsokabo e bontsha ditlapele tsa Leano la Tlhabololo la Pakagare la puso, lenaneo la tiro la dingwaga di le tlhano le le bayang kwa pele kgolo e e bonako, e e akaretsang botlhe, go tlhama setšhaba se se nang le tshiamo le go aga bokgoni jwa puso.

Mo nakong e tsepamo ya rona e le nosi e tshwanetseng go nna batho ba Aforikaborwa, re tlhoka go dirisa didirisiwa tse di lekanyeditsweng tse re nang le tsona go dira mmogo go tswela botlhe molemo.

Wa lona,

Cyril Ramaphosa

SHARE

Copyright © 2025 The Presidency, All rights reserved.

Our mailing address is:
The Presidency
Union Buildings | Government Avenue
Tshwane | 2001 | South Africa